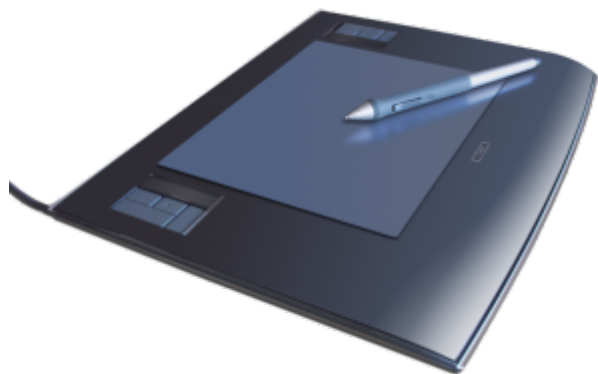

ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥΣ ΣΤΑ BLOGS (του Δημοσθένη Κυριαζή)

Τον τελευταίο καιρό, στα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ, έχουν φιλοξενηθεί διάφορες απόψεις και προτάσεις για το θέμα των Blogs και των Bloggers.

Για να κατανοηθεί το υφιστάμενο πρόβλημα, θεωρούμε ότι είναι ανάγκη να θυμηθούμε τις αρχές και τους στόχους των Blogs, καθώς και κάποια βασικά στοιχεία από την ιστορία ανάπτυξης της τεχνολογίας τους.

Η ιστορία

Οι τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν από το 3000 πΧ μέχρι τις αρχές του 20ου μΧ αιώνα, είχαν ως στόχο την πραγματοποίηση εργασιών που βασίζονται, κυρίως, στις μυϊκές δυνάμεις του ανθρώπου (παραγωγή μηχανικού έργου).

Από τα μέσα όμως του 20ου αιώνα άρχισε να αναπτύσσεται μια νέα τεχνολογία, που είχε ως στόχο την πραγματοποίηση εργασιών που βασίζονται στις εγκεφαλικές δυνάμεις του ανθρώπου (παραγωγή πνευματικού έργου). Τέτοιες εργασίες είναι η πραγματοποίηση μαθηματικών/λογικών υπολογισμών και η διακίνηση και διαχείριση των πληροφοριών.

Η απογείωση της τεχνολογίας παραγωγής πνευματικού έργου έγινε το τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα με την ανάπτυξη, της τεχνολογίας των ημιαγωγών και της ψηφιακής τεχνολογίας.

Τα πρώτα χρόνια η τεχνολογία παραγωγής πνευματικού έργου είχε χαρακτηριστικά μυθοποιημένα και ολιγαρχικά .

Οι «ηλεκτρονικοί εγκέφαλοι» της πρώτης γενιάς των ηλεκτρονικών λυχνιών και της αναλογικής τεχνολογίας:

- Ήταν πάρα πολύ ακριβοί .Ήταν οικονομικά απρόσιτοι ακόμα και για ένα μεγάλο Οργανισμό όπως πχ ο ΟΤΕ
- Η στέγαση και η λειτουργία τους , απαιτούσε την ύπαρξη ενός ολόκληρου κτιρίου και μάλιστα με προδιαγραφές χειρουργείου
- Λειτουργούσαν σε συνθήκες απόλυτης αυτονομίας, χωρίς δυνατότητα συνεργασίας με άλλους «εγκεφάλους»
- Τα στοιχεία εισόδου των (παραστατικά), μεταφέρονταν με αυτοκίνητα στο χώρο του Υπολογιστή και έπαιρναν τη μορφή της διάτρητης καρτέλας.
- Για να γράψει κάποιος μία σελίδα , έπρεπε να έχει γνώσεις επιπέδου PhD.
- **Η τεχνολογία «των ηλεκτρονικών εγκεφάλων» ήταν μία ολιγαρχική τεχνολογία, προσιτή μόνο στους πλούσιους και υψηλής εξειδίκευσης πολίτες**

Λίγα χρόνια αργότερα, άνοιξε το πρώτο παράθυρο δημοκρατίας στην χρήση των «ολιγαρχικών ηλεκτρονικών εγκεφάλων». Αυτό έγινε με την ανάπτυξη και χρήση «των τερματικών » με τα οποία περισσότεροι άνθρωποι μπορούσαν να στέλνουν και να λαμβάνουν στοιχεία από τους Υπολογιστές – Φεουδάρχες (Mainframes) .

Τα πρώτα χρόνια, τερματικά και υπολογιστές έπρεπε να βρίσκονται στο ίδιο κτήριο και να συνδέονται με κατάλληλα καλώδια μικρού σχετικά μήκους .

Έτσι δημιουργήθηκαν τα πρώτα δίκτυα υπολογιστών. Ήταν τα τοπικά δίκτυα, τα LAN (Local Area Networks).

Αργότερα το μήκος των καλωδίων μεγάλωσε. Τερματικά και υπολογιστές μπορούσαν τώρα να βρίσκονται σε διαφορετικά κτίρια μιας ευρύτερης περιοχής. Ενός ερευνητικού κέντρου,

μιας στρατιωτικής βάσης , μιας πανεπιστημιούπολης. Ήταν τα δίκτυα μεγάλων περιοχών, τα WAN (Wide Area Networks).

Την περίοδο εκείνη, αρχές δεκαετίας του 1980, αναπτύχθηκε η τεχνολογία των προσωπικών υπολογιστών (Personal Computers , PC). Τα PC είναι μηχανές μικρού κόστους , που έχουν τις ίδιες δυνατότητες με τους μεγάλους υπολογιστές αλλά μικρότερη ισχύ επεξεργασίας. Κάτι παρόμοιο με τα ΔΧΕ Λεωφορεία και τα ΙΧΕ αυτοκίνητα .

Τη θέση των ειλωτών-τερματικών πήραν τώρα τα PC, που είχαν την ίδια φιλοσοφία σχεδιάσεως και τις ίδιες δυνατότητες και **αρμοδιότητες** με τους υπολογιστές – φεουδάρχες . Ο εκδημοκρατισμός της τεχνολογίας των υπολογιστών είχε αρχίσει.

Οι περιοχές των WAN μήνα με το μήνα μεγάλωναν. Τότε φάνηκε ότι το κόστος δικτύωσης των υπολογιστών, ήταν μεγαλύτερο από το κόστος αυτών τούτων των υπολογιστών.

Το σοβαρό αυτό πρόβλημα λύθηκε με τη χρήση των τηλεπικοινωνιακών δικτύων, με τα οποία μπορούμε να δημιουργούμε, γρήγορα και με αμελητέο **πρόσθετο** κόστος, WAN: μιας πόλης, μίας χώρας , πολλών χωρών, όλων των χωρών του κόσμου. Η δικτύωση των υπολογιστών είχε αναχθεί σε χρήση της υφιστάμενης υποδομής των τηλεπικοινωνιακών δικτύων.

Η βελτιστοποίηση της συνεργασίας τηλεπικοινωνιακών δικτύων – υπολογιστών, αποτέλεσε διεθνή στρατηγικό στόχο που υλοποιήθηκε με το γνωστό «παγκόσμιο πρόγραμμα σύγκλισης τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής».

Τα αποτελέσματα αυτής της σύγκλισης είναι πολλά και σημαντικά. Κορυφαίο όμως αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός διεθνούς δικτύου στο οποίο διασυνδέονται όλα τα δίκτυα υπολογιστών (όλα τα WANs). Ένα παγκόσμιο δίκτυο από δίκτυαx ένα «Δίκτυο Δικτύων», που ονομάστηκε INTERNET (INTERactive NETwork) και στα Ελληνικά Διαδίκτυο.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στους χρήστες του Διαδικτύου

είναι πάρα πολλές, αλλά οι σημαντικότερες, μπορούν να συνοψισθούν στις εξής:

- Υπηρεσίες πρόσβασης σε επίσημες και έγκυρες πηγές πληροφοριών (βιβλιοθήκες, κέντρα παροχής υπηρεσιών, μελετών, ερευνών κλπ) .
- Υπηρεσίες αποστολής/λήψεως **προσωπικών** πληροφοριών σε μορφή, κειμένου, φωνής, ήχων(μουσικής), εικόνας ,data. (E-mail, φωνητική τηλεφωνία)
- Υπηρεσίες αποστολής/λήψεως **μαζικών** πληροφοριών σε μορφή στην αρχή κειμένου και αργότερα σε όλες τις προαναφερθείσες μορφές (Websites και Blogs), καθώς και μετάδοση ραδιοφωνικών προγραμμάτων και, πολύ σύντομα, προγραμμάτων τηλεόρασης (WebTV).

MME και MAE (Μέσα Αμφιενεργής Ενημέρωσης)

Στα παραδοσιακά μέσα τηλεπικοινωνιών η διακίνηση των πληροφοριών έχει χαρακτήρα προσωπικό. Κάθε πολίτης δηλαδή έχει τη δυνατότητα να στέλνει πληροφορίες σε **έναν συγκεκριμένο** πολίτη, προσωπικά.

Στα μέσα μαζικής ενημέρωσης (MME), μπορεί κάποιος να στέλνει πληροφορίες τις οποίες **λαμβάνουν, αν το θέλουν, όλοι οι πολίτες συγχρόνως**, μαζικά.

Ενώ όμως όλοι οι πολίτες μπορούν να λαμβάνουν «μαζική πληροφορία», το αντίθετο δεν ισχύει. Όλοι οι πολίτες στην πράξη είναι αδύνατον να στέλνουν μαζική πληροφορία, έστω και αν οι νόμοι της πολιτείας το επιτρέπουν. Στην πράξη, δυνατότητα αποστολής πληροφοριών μαζικού προορισμού, μπορεί να έχουν μόνο λίγοι άνθρωποι που θα διαθέτουν, χρήματα, τεχνογνωσία και τον εν ανεπαρκεία φυσικό πόρο των συχνοτήτων.

Η τεχνολογία συνεπώς των MME είναι από τη φύση της, από τα οικονομοτεχνικά χαρακτηριστικά της, μια ελιτίστική και ολιγαρχική τεχνολογία, που παρέχει δυνατότητα αποστολής μαζικής πληροφορίας σε λίγους× στους ιδιοκτήτες και τους

ανθρώπους των ΜΜΕ.

Όνειρο των ουμανιστών αλλά και επιδίωξη των τεχνοκρατών ήταν η ανάπτυξη μιας τεχνολογίας, που να διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες οικονομοτεχνική εφικτότητα αποστολής, λήψης, και διαχείρισης κάθε μορφής πληροφοριών* προσωπικού και μαζικού προορισμού, φωνής, ήχου, κειμένου, εικόνας και data.

Αυτό το όνειρο γίνεται πραγματικότητα με την τεχνολογία του Internet και ειδικότερα για το πρόβλημα της αποστολής μαζικής πληροφορίας, με τα Websites και τα Blogs αυτού.

Websites

Websites ή απλά Sites, στα Ελληνικά ονομάστηκαν Ιστοσελίδες, είναι μια θέση στον παγκόσμιο ιστό (Word Wide Web, ή www) του διαδικτύου, όπου μπορεί κάποιος να «δημοσιεύσει» πληροφορίες μαζικού προορισμού, με μικρό κόστος και με διαδικασίες απλές και δημοκρατικές.

Η ιστορία και οι δημοκρατικές επιδόσεις των websites μοιάζουν κάπως με αυτές των ραδιοφωνικών σταθμών FM της νέας τεχνολογίας.

Οι παλιότεροι των αναγνωστών θα θυμούνται ότι τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα με την τηλεόραση, υπήρχαν τότε με το ραδιόφωνο. Ολιγαρχική παρουσία, γκρίνιες για διακριτική και αντιδημοκρατική λειτουργία, αμφισβητήσεις.

Μετά τη θεσμική απελευθέρωση της λειτουργίας των ραδιοφωνικών σταθμών, αλλά κυρίως μετά τον **«εκδημοκρατισμό των οικονομοτεχνικών χαρακτηριστικών της τεχνολογίας»**, οι γκρίνιες σταμάτησαν. Αιτία προφανώς είναι η μεγάλη αύξηση των ραδιοφωνικών σταθμών.

Τη δεκαετία του 1960, σε όλη την Ελλάδα, λειτουργούσαν γύρω στους δέκα ραδιοφωνικούς σταθμούς AM και σήμερα λειτουργούν άλλοι 1301 σταθμοί FM. Ο εκδημοκρατισμός των ΜΜΕ στον τομέα της ραδιοφωνίας είναι προφανής, προσεγγιστικά μετρίσιμος και οφείλεται ουσιαστικά στη βελτίωση της τεχνολογίας.

Η δημιουργία ιστοσελίδων, που στην Ελλάδα ξεκίνησε τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του 90, γινόταν από την αρχή σε συνθήκες γνήσιας ελευθερίας και δημοκρατίας. Για την δημιουργία μιας ιστοσελίδας, ούτε χορήγηση συχνότητας, ούτε χορήγηση άδειας απαιτείται.

Πέραν όμως αυτού το κόστος δημιουργίας και λειτουργίας μιας ιστοσελίδας είναι πολύ μικρότερο από αυτό ενός ραδιοφωνικού σταθμού FM. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το κόστος δημιουργίας ιστοσελίδας με ιδιόκτητο υπολογιστή (server), αρχίζει από 1500 – 2000 ευρώ, αλλά με 2,5 ευρώ το μήνα μπορεί κάποιος να έχει την προσωπική του ιστοσελίδα από τον server ενός παρόχου υπηρεσιών Internet.

Άλλα πλεονεκτήματα των ιστοσελίδων είναι:

- Η παγκόσμια εμβέλεια «εκπομπής» τους, ενώ η εμβέλεια ενός ραδιοφωνικού σταθμού FM είναι 50 έως 150 χιλιόμετρα και
- Η αποστολή πληροφοριών σε μορφή κειμένου, φωνής, μουσικής, data και εικόνας, ενώ οι ραδιοφωνικοί σταθμοί μπορούν να μεταβιβάζουν μόνο φωνή και μουσική.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το πλήθος των ιστοχώρων είναι ήδη σήμερα στη χώρα μας πάρα πολύ μεγαλύτερο, από το πλήθος των σταθμών FM.

Αν και δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για τον ακριβή αριθμό των ιστοσελίδων- η δημιουργία μιας ιστοσελίδας γίνεται χωρίς κάποια άδεια ή δήλωση – εκτιμάται ότι αυτός είναι της τάξεως των διακοσίων χιλιάδων. Και αυτό συμβαίνει σήμερα. Αύριο;

Στα Websites, μπορούν να «δημοσιεύουν» πληροφορίες, εκτός από τους ιδιοκτήτες τους και άλλοι πολίτες. Όμως αυτή η δημοσίευση γίνεται έμμεσα και ελεγχόμενα από τους ιδιοκτήτες. Για να δημοσιεύσει δηλαδή κάποιος ένα μήνυμα σε ιστοσελίδα, πρέπει να το αποστείλει (συνήθως σε ψηφιακή μορφή, με e-mail) στον ιδιοκτήτη του Site, που έχει τη δυνατότητα δημοσίευσης. Ότι δηλαδή γίνεται και στα ΜΜΕ.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό, ότι η καινοτομία των ιστοσελίδων διασφάλισε σε όλους τους απλούς πολίτες, ή έστω στους περισσότερους, την οικονομοτεχνική δυνατότητα αποστολής μαζικής πληροφορίας, που μέχρι τώρα είχαν μόνο οι ολίγοι ιδιοκτήτες ΜΜΕ.

Blogs

Ο όρος είναι συντομογραφία των λέξεων **weB** και **log (Blog)** και θα μπορούσε να μετεφρασθεί ως ημερολόγιο των επισκεπτών του παγκόσμιου ιστού (του www). Στα Ελληνικά έχει αποδοθεί με το επιτυχή όρο Ιστολόγιο.

Τα Blogs είναι μια παραλλαγή των Websites που έχουν τρία επιπλέον δημοκρατικά χαρακτηριστικά σε σύγκριση με τα τελευταία:

- (1) Μηδενικό κόστος δημιουργίας και λειτουργίας για όλους τους απλούς πολίτες.
- (2) Πολύ απλή και γρήγορη δημιουργία και
- (3) Δυνατότητα **άμεσης** δημοσίευσης (ανάρτησης) μηνυμάτων, από όλους τους απλούς πολίτες – επισκέπτες των Blogs, ίδια με αυτήν που έχουν οι ιδιοκτήτες Blogs, Websites και ΜΜΕ.

Τα παραπάνω πραγματοποιούνται εύκολα, γρήγορα και δωρεάν, σε υποδομές «ιστόχωρων» μικρών και μεγάλων εταιρειών παροχής υπηρεσιών internet, όπως για παράδειγμα στον blogspot.com της Google.

Στη Χώρα μας υπολογίζεται ότι λειτουργούν σήμερα περί τις 40.000 Blogs. Αύριο;

Το πρόβλημα

Τον τελευταίο καιρό, εξ' αιτίας του γνωστού θέματος του press-gr, ακουστήκαν διάφορες αντιφατικές απόψεις για τα Blogs× χαρακτηρίστηκαν ως ύψιστο δημοκρατικό επίτευγμα της τεχνολογίας, αλλά και ως μέσον προώθησης ανεύθυνων και συκοφαντικών δημοσιευμάτων.

Αιτία του προβλήματος αυτού είναι ένα μεγάλο πλεονέκτημα των blogs* η δυνατότητα τους για άμεση δημοσίευση μηνυμάτων απ' όλους τους πολίτες. Η αποστολή δηλαδή δημοσιεύματος στο e-mail του blogger, συνεπάγεται αυτομάτως και την δημοσίευση του (την ανάρτηση του), χωρίς κάποια άλλη διαδικασία ελέγχου.

Αυτή όμως η δημοκρατική δυνατότητα, παρέχει την ευχέρεια πραγματοποίησης και ανώνυμων δημοσιεύσεων. Αυτό γίνεται επειδή στον υπολογιστή του ιστολογίου καταχωρούνται μόνο τα στοιχεία(το e-mail) του αποστέλλοντος υπολογιστή και όχι του αποστολέα πολίτη, και επειδή η αποστολή ενός e-mail μπορεί να γίνει όχι μόνο από προσωπικούς υπολογιστές, αλλά και από κοινόχρηστους, (πχ από τον υπολογιστή ενός Internet café, ή ενός info-kiosk). Κάτι παρόμοιο με αυτό που γίνεται όταν τηλεφωνούμε.

Πολλές φορές ανώνυμα δημοσιεύματα σημαίνει ανεύθυνα δημοσιεύματα. Κάποιες άλλες όμως φορές, ανώνυμα δημοσιεύματα μπορεί να σημαίνει μία καλόβουλη επιλογή (πχ η δημοσίευση λογοτεχνικών έργων με ψευδώνυμο) ή μία επιλογή ανάγκης και προστασίας (πχ η καταγγελία παρανόμων πράξεων ανθρώπων που έχουν μεγάλη ισχύ και ελέγχουν τη ζωή μας). Ας μη ξεχνάμε επίσης, ότι η ίδια η πολιτεία σε κάποιες περιπτώσεις, ενθαρρύνει και προστατεύει την ανώνυμη παροχή πληροφοριών.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι δυνατότητα και σκοπός των blogs είναι αποστολή μαζικής πληροφορίας από όλους τους απλούς πολίτες, ενώ η αποστολή ανώνυμης ή κακόβουλης πληροφορίας αποτελεί ευθύνη και επιλογή του κάθε ανθρώπου.

Αυτό είναι περίπου το πρόβλημα των ιστολογίων, που όπως ήταν επόμενο, γέννησε το ακόλουθο ερώτημα:

Πρέπει να αποδεχθούμε το ενδεχόμενο των ανώνυμων και κακόβουλων δημοσιεύσεων στα ιστολόγια, με αντάλλαγμα όλοι οι απλοί πολίτες να έχουν την δυνατότητα **άμεσης και ελεύθερης αποστολής** μαζικής πληροφορίας ; ή πρέπει να ακυρώσουμε αυτή τη δυνατότητα λαμβάνοντας μέτρα ελεγχόμενης λειτουργίας των

ιστολογίων;

Μια άποψη – πρόταση

Κατά την γνώμη μας, το προαναφερθέν πρόβλημα, κατά βάθος δεν είναι η δημοσίευση μιας ανώνυμης και ενδεχομένως κακόβουλης πληροφορίας σε ένα από τα ιστολόγια της Χώρας μας, που έχουν ένα μικρό πλήθος επισκεπτών. Το πραγματικό πρόβλημα είναι η σκόπιμη και ανεύθυνη υιοθέτηση αυτής της πληροφορίας, από τυπικά αξιόπιστους και επώνυμους πολίτες* είναι το έλλειμμα, ορθολογισμού, ευθύνης και ήθους των «αξιόπιστων επώνυμων πολιτών», που μετασχηματίζουν μια πληροφορία: Ανώνυμη, χαμηλής αξιοπιστίας και μικρής διασποράς, σε πληροφορία επώνυμη, με αξιοπιστία και με μεγάλη διασπορά. Αυτή είναι η πραγματική αιτία του προβλήματος και όχι οι δυνατότητες των Blogs. Αυτή η αιτία πρέπει να ακυρωθεί με κατάλληλα θεσμικά μέτρα.

Τέτοια θεσμικά μέτρα μπορούν να είναι, για παράδειγμα, τα ακόλουθα:

(1) Ο χαρακτηρισμός των δημοσιεύσεων στα blogs, ως «δημοσιεύσεων χαμηλής **καταρχήν** αξιοπιστίας» για τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις περί δημοσιεύσεως ψευδών, συκοφαντικών και κακόβουλων πληροφοριών. Η αντιμετώπιση αυτή, που δικαιολογείται από την αδυναμία ελέγχου της ταυτότητας του δημοσιεύοντος, ουσιαστικά συμπίπτει με ότι σήμερα γίνεται στην πράξη.

(2) Ο χαρακτηρισμός ως «αξιοποιίνων πράξεων» της αναμετάδοσης και χρήσης των υπόψη χαμηλής αξιοπιστίας πληροφοριών, που θα τιμωρούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εκτός εάν αυτός που τις αναμεταδίδει ή τις χρησιμοποιεί, αναλαμβάνει την απόλυτη ευθύνη για την απόδειξη της αξιοπιστίας τους* το άλλοθι των ιστολογίων πρέπει να ακυρωθεί. Με τον τρόπο αυτό τα ιστολόγια, θα αποκτήσουν έναν χρήσιμο και υψηλό προορισμό: **θα γίνουν φυτώρια και οχήματα ανάδειξης επώνυμων και αξιόπιστων πληροφοριών, όπως τα οραματίστηκαν οι τεχνοκράτες και οι ουμανιστές.**

(3) Η δημιουργία από την πολιτεία ενός «Εθνικού Ιστολογίου», στο οποίο οι πολίτες θα μπορούν να δημοσιεύουν **μόνο επώνυμα** κάθε πληροφορία, με την ίδια ευκολία και ελευθερία που υπάρχει στα συμβατικά ιστολόγια. Κάτι τέτοιο μπορεί εύκολα να διασφαλισθεί από τη σημερινή τεχνολογία.

Όπως είπε κάποιος σοφός, **τα προβλήματα στις Δημοκρατίες με ένα τρόπο λύνονται*** με περισσότερη και γνησιότερη Δημοκρατία.

Το να ενοχοποιήσουμε μια τεχνολογία που υπήρξε το όνειρο ουμανιστών και τεχνοκρατών, επειδή κάποιιοι από μας την χρησιμοποιούμε για κακούς σκοπούς, αποτελεί μια πράξη παράλογη, κοντόφθαλμη και αναποτελεσματική. Οι απλοί άνθρωποι του χωριού μου λένε: **Όταν φταίει ο γάιδαρος δεν χτυπάμε το σαμάρι.**

Πηγή: [Ψηφιακή Άμεση Δημοκρατία, dd-democracy.gr](http://dd-democracy.gr)

Φωτό: wikipedia